

[Elmqvist.]

vejede Udtalelser om, at Nævningerne i saadanne Tilfælde bør frifinde og tilside-sætte Samfundets Krav. Skulde Nævningerne frifinde i saadanne Tilfælde, ja, da er vi efter min Mening ude i det rene Anarki, da vil Nævningerne yderligere derved have bevist, at til at værne om Rets-sikkerheden i Samfundet er de absolut ikke egnede.

Jeg skal herefter vende tilbage til Spørgsmaalet om Domsmandsinstitutionen, saaledes som vi foreslaar den gennemført. Som jeg udtalte, mener vi, at vi med denne Institution bør gaa forsøgsvis frem. Mange Hensyn taler derfor. For det første Bekostningen. At det vil blive meget be-kosteligt at indføre Meddomsmænd baade ved Underretter og Landsretter i saa godt som alle Straffesager, bortset fra Tilstaaelses-sager, som Regeringens Forslag gaar ud paa, mener jeg ikke der kan være Tvivl om. Jeg er ganske uenig med den ærede Ordfører i, at denne Ordning ikke skulde medføre en forøget Bekostning i Forhold til vort Forslag. Enhver maa sikkert kunne forstaa, at det selvfølgelig vil blive betydeligt bekosteligere at indføre Doms-mænd ved Under- og Landsretter i saa godt som alle Sager med Undtagelse af Til-staaelsessager end at nøjes med at indføre Doms-mænd ved Landsretterne kun i en vis afgrænset Del Straffesager. Men det Hensyn, der vejer stærkest for at gaa for-søgsvis frem, selv om Bekostningen ogsaa har sin Betydning, er dog dette, at det er en ganske ny Institution, som vi her ind-fører, samtidig med at vi staaar overfor at skulle føre vor nye Straffelov ud i Livet.

En af den nye Straffelovs store Fordele er jo den, at den i langt videre Omfang end den nuværende Straffelov overlader Bestem-melsen af Straffens Art og Udmaaling til Dommerens Skøn med Ret og Pligt for Dommerne til at tage individuelle Hensyn. Der bliver altsaa Adgang til langt videre Skøn for Dommerne paa alle mulige Om-raader. Først og fremmest gælder dette Spørgsmaalet om Forbryderens Behandling: om han overhovedet skal straffes, om han, hvis han skal straffes, da skal straffes med tidsbestemt Fængsel eller skal paa ubestemt Tid underkastes Sikkerhedsforvaring, Ar-bejdshus eller Ungdomsfængsel. Afgørelsen

af alle disse Spørgsmaal maa ganske givet-bero paa en nøje Afvejen at en Række psyko-logiske Betragtninger og Hensyn, en Af-vejen, der bliver saare vanskelig at fore-tage, og hvortil der vil kræves betydelig kriminalpsykologisk Opøvelse; det heldige Udfald vil i høj Grad afhænge af, om en saadan Opøvelse og Evne er til Stede. Om alt dette, om Forbryderen skal behandles paa den ene eller den anden Maade, er det, Domstolene skal skønne den Dag, den nye Straffelov træder i Funktion. Det er ikke længere saaledes som under den nuværende Straffelov, at den ene For-bryder skal i det Rum og den anden i det andet Rum — nej, Dommeren skal efter nøje Studium af de enkelte Forbrydere og Forbrydelser udfylde de Rammer, den nye Straffelov har opstillet.

Hvad jeg her har fremført, taler efter vor Mening i allerhøjeste Grad for at gaa forsøgsvis frem og ikke, saaledes som Flertallet og Regeringen ønsker det, med eet Slag indføre Domsmandsinstitutionen og dermed overlade Hovedindflydelsen paa disse Spørgsmaals Afgørelse til Læg-mænd samtidig med, at man udelukker Højesteret fra enhver Indflydelse paa den nye Straffe-ovs Gennemførelse i Praxis, idet der jo ikke kan appelleres til Højesteret uden særlig ministeriel Tilladelse. Thi ogsaa dette: udelukke Højesteret fra enhver Ind-flydelse, gør man ved Regeringens Forslag ved at lægge alle Straffesager ind under Behandling ved Under- og Landsretter uden Adgang til Appel til Højesteret, skønt man skulde tro, at Højesterets Medvirken netop var af den allerstørste Betydning nu, naar den nye Straffelov skal føres ud i Livet.

Af disse Grunde foreslaar vi at gaa forsøgsvis frem. Vi foreslaar for det første, at Nævningesager indskrænkes til følgende: Foruden Sager om politiske Lovovertræ-delser Sager om Forbrydelser, for hvilke Loven hjemler livsvarigt Fængsel eller Fængsel i 16 Aar eller derover. Til Behand-ling ved Landsretterne med Doms-mænd foreslaar vi derhos de Sager, som vi nu borttager fra Nævningerne, samt desuden en Gruppe af de større af de øvrige Straffe-sager. Hvilken denne Gruppe er, skal jeg ikke komme ind paa, den ærede Ordfører har jo nævnt den. Kriteriet for, hvilke Sager